

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	08.07.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	08.02.2024
Avaldamismärge:	RT I, 05.07.2023, 95

Looma tekitatud kahju hindamise metoodika, kahju hüvitamise täpsustatud ulatus ja hüvitamise kord ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise täpsustatud ulatus ja kord

Vastu võetud 10.09.2008 nr 40
[RTL 2008, 77, 1062](#)
jõustumine 21.09.2008

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
21.01.2009	RTL 2009, 11, 131	01.02.2009
06.12.2010	RT I, 16.12.2010, 1	01.01.2011
07.10.2014	RT I, 14.10.2014, 1	17.10.2014
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 1	08.07.2023

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 61 lõike 2 alusel ning kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17) ja komisjoni määrusega (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45–54).
[[RT I, 14.10.2014, 1](#)- jõust. 17.10.2014]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse hallhülge, viigerhülge, pruunkaru, hundi, ilvese, euroopa naaritsa, merikotka, kalakotka ning rändel olevate sookurgede, hanede ja laglede tekitatud kahjustustest (edaspidi *kahjustus*) teatamise, kahjustuste hindamise ning kahju hüvitamise kord ja täpsustatud ulatus ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise kord ja täpsustatud ulatus.

(2) Käesoleva määruse alusel kahju hüvitamist menetleb Keskkonnaamet (edaspidi *amet*).
[[RTL 2009, 11, 131](#)- jõust. 01.02.2009]

§ 2. Vähese tähtsusega abi

(1) Määruse alusel põllumajandustoodete esmatootjatele antav toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17), tähenduses. Põllumajandustoodete esmatootjale vähese tähtsusega abi antakse kooskõlas «Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse» §-des 20 ja 46 sätestatuga.
[[RT I, 14.10.2014, 1](#)- jõust. 17.10.2014]

(2) Põllumajandustoodete esmatootjale ühe taotleja kohta viimase kolme aasta (jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta) jooksul antud vähese tähtsusega abi ei tohi koos taotletava toetusega ületada vähese tähtsusega abi ülemmäära 15 000 eurot.
[[RT I, 14.10.2014, 1](#)- jõust. 17.10.2014]

(3) Määruse alusel kalandussektoris antav toetus on vähese tähtsusega abi samas tähenduses, mis komisjoni määruses (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45–54). [RT I, 14.10.2014, 1- jõust. 17.10.2014]

(4) Kalandussektoris ühe taotleja kohta viimase kolme aasta (jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta) jooksul antud vähese tähtsusega abi ei tohi koos taotletava toetusega ületada vähese tähtsusega abi ülemmäära 30 000 eurot. [RT I, 16.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

2. peatükk KAHJUSTUSE HÜVITAMINE

§ 3. Kahjustusest teavitamine

(1) Looma tekitatud kahjustuse eest hüvitise saamiseks peab kahjusaaja kahjustusest ning selle iseloomust pärast kahjustuse avastamist viivitamata teavitama ametit järgmistel juhtudel:

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

- 1) kui põllumajandus- või lemmikloom on surmatud või vigastatud;
- 2) kui on kahjustatud mesitaru või silopalli;
- 3) kui on kahjustatud lõks- või nakkepüünist (edaspidi *kalapüünis*);
- 4) kui on alust arvata, et euroopa naarits on tekitanud kahju kalakasvatusele;
- 5) kui rändel olevad haned, lagled ja sookured (edaspidi *rändlind*) on kahjustanud külvi, valminud vilja ning karja- ja heinamaad (edaspidi *põllumajanduskultuur*);
- 6) kui jooksval aastal on esmakordselt tuvastatud kalakasvatases meri- või kalakotka (edaspidi *kotkas*) toitumine.

(2) Kahjustuse hindamise jaoks tuleb sündmuskoht hoida võimalikult puutumatuna ning kahjustatud objekte ei tohi sündmuspaigalt liigutada, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- 1) kui on tegemist kalapüünisega;
- 2) kui põllumajandus- või lemmiklooma on vaja ravida või loom hukata;
- 3) kui toiming on vajalik mesilaspere hukkumise vältimiseks.

§ 4. Kahjustuse hindaja

(1) Kahjustust hindab või hindamist korraldab amet, kes määrab hindajaks asjaomase liigi asjatundja või liigi eksperdilt väljastpoolt Kliimaministeeriumi haldusala. Kahjustus hinnatakse ja hindamisakt koostatakse viie tööpäeva jooksul asjakohase teate või ametilt tellimuse saamisest arvates.

[RT I, 05.07.2023, 1- jõust. 08.07.2023]

(2) Kahjustuse hindaja esitab hindamisakti koopia kahjusaajale kümne tööpäeva jooksul hindamisakti saamise päevast arvates, välja arvatud kalakasvatusele kotka tekitatud kahjustuse korral.

(3) Kalakasvatases toituva kotka kohta laekunud teabe edastab amet kotkaste seire teostajale.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 5. Kahjustuse hindamisakti kantavad andmed

Kahjustuse hindamisakti kantakse:

- 1) kahjustatud objekti omaniku nimi ja elukoht;
- 2) kahjustuskoha aadress, katastritunnus või geograafilised koordinaadid või asukoha kirjeldus maamärkide järgi;
- 3) kahjustusest teatamise ja kahjustuse hindamise aeg;
- 4) kalakasvatusele euroopa naaritsa tekitatud kahjustuse korral kala liik, vanus, kaal, kahjustuse ulatus;
- 5) mesitaru, kalapüünise ja silopalli kahjustamise korral objekti nimetus, arv ja kahjustuse ulatus;
- 6) põllumajanduskultuuri kahjustamise korral kahjustatud pindala, kahjustuse aste, põllumajanduskultuuri üldseisund ja kahju arvestuslik suurus, mille hindamise meetodika ja arvutamise näited on käesoleva määruse lisades 1 ja 2;
- 7) abinõud, mida omanik on kahjustuse vältimiseks kasutusele võtnud ning hinnang nende sobivusele tekkinud olukorras;
- 8) sündmuskohalt kogutud tõendusmaterjali olemasolu ja selle iseloom;
- 9) kahjustuse tekitanud looma liik (kahtluse korral tõenäoline liik);
- 10) kahjustuse tekitamise aeg või ajavahemik;
- 11) hindaja nimi ja allkiri.

§ 6. Kahju hüvitamise taotlemine

(1) Kahjusaaja esitab kahju hüvitamise kirjaliku taotluse ametile:

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

- 1) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktides 1, 2 ja 4 nimetatud juhtudel ühe kuu jooksul kahjustuse hindamisakti saamise päevast arvates;
- 2) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktis 5 nimetatud juhul 12 kalendrikuu jooksul kahjustuse hindamisakti saamise päevast arvates koos õiendiga kahjustatud põllumajanduskultuuri saagi suuruse kohta;
- 3) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktis 3 nimetatud juhul rannapüügipäeviku lehe esitamiseks määratud ajaks koos rannapüügipäeviku lehega;
- 4) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktis 6 nimetatud juhul jooksva aasta 1. detsembriks.

(2) Kahju hüvitamise taotluses märgitakse:

- 1) kahjusaaja nimi, isikukood või registreerimisnumber, aadress ja arvelduskonto number;
- 2) kahju tekitanud looma liik (kahtluse korral tõenäoline liik);
- 3) kahju tekkimise aeg või ajavahemik;
- 4) kahjustuskoha aadress, katastritunnus või geograafilised koordinaadid või asukoha kirjeldus maamärkide järgi;
- 5) kahjustatud objekti nimetus, kogus, kahjustuse ulatus või pindala, looma kahjustamise korral lisaks ka looma liik, vanus, sugu;
- 6) rändlindude tekitatud kahjustuse korral eelmise saagiaasta asjaomase põllumajanduskultuuri keskmine saagikus ning mäрге, kas kahju kandnud isik soovib rajada uue põllumajanduskultuuri;
- 7) piimakarja karjamaa kahjustamise korral keskmine päevane väljalüps lehma kohta;
- 8) kahjustatud objekti maksumuse kalkulatsioon, võimaluse korral lisada kahjustatud objekti soetamise, taastamise, ravi või kahjustuse maksumust tõendava dokumendi koopia;
- 9) kahju ärahoidmiseks rakendatud abinõude kirjeldus;
- 10) kahju hüvitamise taotleja allkiri.

(3) Kalandussektoris tekitatud kahju hüvitamise taotlemise korral tuleb koos taotlusega esitada käesoleva määruse lisa 3 kohane vähese tähtsusega abi teatis.

§ 7. Kahju hüvitamise menetlus

(1) Taotluse ja kahju hindamisakti alusel teeb amet kolme kuu jooksul nõuetekohase taotluse saamisest, arvestades käesolevas määruses sätestatud, otsuse kahju hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta. Otsuses kahju hüvitamise kohta märgitakse muuhulgas asjaolu, et toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 ja komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 tähenduses. Otsuse ärakiri edastatakse taotlejale posti teel taotluses näidatud aadressil 10 tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest.
[RT I, 14.10.2014, 1- jõust. 17.10.2014]

(2) Ühele kahjusaajale kalendriaasta jooksul suurkiskjate tekitatud kahju liidetakse kokku ja otsus kahju hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta tehakse järgmise kalendriaasta 31. märtsiks.
[RT I, 14.10.2014, 1- jõust. 17.10.2014]

(3) Kalakasvatusele kotka põhjustatud võimalikku kahju hinnatakse kaudselt, vastavalt kalakasvatuse lähikonnas pesitsevate kotkaste pesitusedukusele ning otsus kahju hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta tehakse järgmise kalendriaasta 31. märtsiks.
[RT I, 14.10.2014, 1- jõust. 17.10.2014]

(4) Hülge tekitatud kahju hüvitatakse juhul, kui kahju on tekitatud kahju kandnud isikule antud kalapüügi loale märgitud kalapüünisele.

(5) Kui kahjustuse ulatuse tõttu ei ole põllumajanduskultuuri saaki võimalik määrata, võetakse arvutuse aluseks põllumaa hindepunktidele vastav keskmine saagikus.

(6) Kui taotluses nimetatud saagikus erineb põllumajanduskultuuri keskmisest saagikusest enam kui 30%, hinnatakse saagikadu põllumajanduskultuuri keskmise saagikuse ja põllumaa hindepunktide alusel vastavuses käesoleva määruse lisa 2 punktis 2 esitatud näitega.

(7) Kui kahjustuse hindamisel on põllumajanduskultuuri kahjustusaste väga tugev ja saagikadu on kahjustatud põllumajanduskultuuri üldseisundi hinnangu järgi enam kui 70%, rahuldatakse uue põllumajanduskultuuri rajamise taotlus. Uue põllumajanduskultuuri rajamise korral hinnatakse kahjuna maaharimisele, külviseemnele ja külvile tehtud tegelikud tõendatud kulutused.

(8) Hüvitis kantakse taotleja arvelduskontole kuue kuu jooksul kahju hüvitamise otsuse tegemisest arvates.

§ 8. Kahju hüvitamise täpsustatud ulatus

(1) Hüljeste tekitatud kahju hüvitatakse kuni 320 eurot ulatuses kalapüügi loale märgitud püügivahendi kohta aastas ja rändlindude tekitatud kahju kuni 3200 euro ulatuses ühele isikule ühe saagiaasta kohta.
[RT I, 14.10.2014, 1- jõust. 17.10.2014]

(2) Kui hüljes on lõhkunud lõkspüünise, hüvitatakse püünise taastamiskulud kulukalkulatsiooni alusel kuni 30% ulatuses kahju tekkimise aastal kehtivast uue samaväärse püünise harilikust müügihinnast.

(3) Kui hüljes on lõhkunud nakkepüünise, hüvitatakse püünise taastamiskulud kuni 70% ulatuses püünise taastamiskuludest.

(4) Suurkiskja tekitatud kahju hüvitatakse kuni 100% ulatuses. Ühele kahjusaajale ühe kalendriaasta kestel tekitatud kahjud liidetakse kokku ja summat lahutatakse omaniku omavastutuse osa vahemikus 64–128 eurot kalendriaasta kohta. Omavastutuse osa määramisel arvestatakse vara kaitseks kasutatud kahjustuse vältimise abinõude efektiivsust vastavalt käesoleva määruse §-le 9.

[RT I, 16.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(5) Euroopa naaritsa tekitatud kahju hüvitatakse kuni 100% ulatuses.

(6) Iga kalakasvatusele lähemal kui 25 km raadiuses edukalt pesitseva kalakotka paari kohta maksatakse ühele kalakasvatusele hüvitist kuni 959 eurot aastas. Pesitsuse ebaõnnestumise korral makstakse kuni 30% hüvitamisele kuuluvast summast.

[RT I, 16.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(7) Iga kalakasvatusele lähemal kui 15 km raadiuses edukalt pesitseva merikotka paari kohta makstakse ühele kalakasvatusele hüvitist kuni 640 eurot aastas. Pesitsuse ebaõnnestumise korral makstakse kuni 30% hüvitamisele kuuluvast summast.

[RT I, 16.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 9. Vara kaitse looma eest

(1) Hüvitise määramisel võetakse arvesse, kas taotluse esitaja on oma vara kaitseks kahju tekitavaid loomi peletanud või nende juurdepääsu takistanud ning kas eeldatava kahjustuse vastu kasutatud meetodid või vahendid on olnud sobilikud ja nende kasutamisel on looma vigastamist välditud.

(2) Pruunkaru tekitatud mesitaru kahjustuse korral loetakse käesoleva paragrahvi lõike 1 nõuded täidetuks, kui mesitaru asus asustatud hoonele lähemal kui 100 meetrit.

(3) Kalakasvatusele kotka tekitatud kahju hüvitamisel võetakse arvesse kalatiikide katmise võimalused.

(4) Hüvitist ei maksta, kui taotleja ei ole rakendanud vara kaitseks kaitseabinõusid või on vara kaitseks looma surmanud või vigastanud ning talle on nimetatud teo eest kohaldatud väärteo- või kriminaalkaristust või ta ei ole täitnud selle määruse § 3 lõike 2 nõudeid.

3. peatükk KAHJUSTUSTE VÄLTIMINE

§ 10. Kahjustuse vältimiseks tehtud kulutuse hüvitamise täpsustatud ulatus

Kahjustuse vältimiseks rakendatud abinõudele tehtud kulutused hüvitatakse 50% ulatuses, sealjuures ühele isikule makstav summa ei või ületada 3200 eurot ühe majandusaasta kohta.

[RT I, 14.10.2014, 1- jõust. 17.10.2014]

§ 11. Kahjustuse vältimiseks tehtud kulutuse hüvitamise taotlemine

(1) Kahjustuse vältimiseks rakendatud abinõudele tehtud kulutuste hüvitamiseks esitatakse ametile kirjalik taotlus.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

(2) Kahjustuse vältimisabinõudele tehtud kulutuste hüvitamise taotluses peab olema märgitud:

1) hüvitise taotleja nimi, isikukood või registreerimisnumber, aadress ja arvelduskonto number;

2) raamatupidamiskohuslase majandusaasta algus ja lõpp;

3) vältimisabinõule tehtud kulutuse põhjendus, vältimisabinõu kirjeldus ja tehtud kulutust tõendava dokumendi koopia.

(3) Taotlus kahjustuse vältimisabinõule tehtud kulutuse hüvitamiseks rahuldatakse, kui rakendatud vältimisabinõu on efektiivne ning kahjustuse tekkimise tõenäosust arvestades proportsionaalne tehtud kulutusega.

§ 12. Kahjustuse vältimiseks tehtud kulutuse hüvitamise menetlus

Taotluse alusel teeb amet kolme kuu jooksul nõuetekohase taotluse saamisest, arvestades käesolevas määruses sätestatud, otsuse kahjustuse vältimisabinõule tehtud kulutuse hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta. Otsuses kahjustuse vältimisabinõule tehtud kulutuse hüvitamise kohta märgitakse muuhulgas asjaolu, et toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 ja komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 tähenduses.

4. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 13. Määruse kohaldamine tagasiulatuvalt

(1) Tagasiulatuvalt hüvitatakse kahju, mille on 1. aprillist 2007. a kuni määruse jõustumiseni tekitanud suurkiskja või euroopa naarits ja mille asukohajärgne keskkonnateenistus või Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus on fikseerinud ning mille kohta on koostatud hindamisakt.

(2) Tagasiulatuvalt hüvitatakse kahju, mille on 1. aprillist 2007. a kuni määruse jõustumiseni tekitanud kalakasvatusele kotkas.

(3) Käesoleva paragrahvi alusel kahju hüvitamisele kohaldatakse käesoleva määruse § 6–9, arvestades käesolevas paragrahvis nimetatud erisusi.

(4) Taotlus käesoleva paragrahvi alusel kahju hüvitamiseks tuleb esitada 2008. aasta 31. oktoobriks.

(5) Looduskaitsekeskus otsustab käesoleva paragrahvi alusel kahju hüvitamise 2008. aasta 31. detsembriks.

§ 14. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

[Lisa 1](#) Põllumajanduskultuurile rändel viibivate lindude tekitatud kahju hindamise meetodika

[Lisa 2](#) Kahjutasu arvutamise näited

[Lisa 3](#) Vähesse tähtsusega abi teatise vorm
[RT I, 14.10.2014, 1- jõust. 17.10.2014]